

Nr 93/2017

Med andra ord

ISSN 1104-4462

Redaktör:
Viktoria Jäderling

Redaktionsråd:
Alva Dahl, Daniel Gustafsson,
Elin Svahn, John Swedenmark

Prenumeration (4 nr)
inom Sverige:
privatpersoner 150 kr/år,
företag 225 kr/år
För utrikespriser se hemsidan:
www.oversattarcentrum.se
Lösnummer: 40 kr
Bankgiro 992-1578 (öc)

*

Nästa nummer
kommer i mars 2018
Sista manusdag:
1 februari

*

Med andra ord
är medlemstidskrift för
Översättarcentrum
Södermannagatan 38
116 40 Stockholm

*

Tel: 08-556 048 40
mao@oversattarcentrum.se
www.oversattarcentrum.se

MAO är sedan 2017 beviljad
produktionsstöd från Kulturrådet.

För elva år sedan hade jag precis fått fast tjänst som redaktör för *Med andra ord* och tillsammans med ÖC-kansliet kläckt idén om att ha en "litterär agent" i MAO. Den gick ut på att någon från ett språkområde tipsar om tre verk som ännu inte finns på svenska. Den andra agenten var den vitryska författaren Svetlana Aleksijevitj i MAO nr 48-2006, fristadsstipendiat i Göteborg och författare till den fantastiska *reportageboken*, som jag minns att man då kallade den, *Bön för Tjernobyli* (på svenska av Hans Björkegren 1997). Generellt hade man helt enkelt ännu inte fört till ytan den specifikt litterära dokumentära genre som Aleksijevitj skriver i. Kajsa Öberg Lindsten hade börjat översätta Aleksijevitjs krönikor till Göteborgs-Posten och om det skrev hon i samma nummer en animerad krönika. Vi återpublicerar nu Kajsas krönika för att den så tydligt visar en djup, för att inte säga fantastisk, författare-översättare-relation i blivande. Därefter följer ett långt mejlsamtal mellan mig och Kajsa som tagit plats nu i november. Vad har hänt de senaste tio åren? Hur var det att tolka under Staffan Juléns filminspelning om Aleksijevitj, flera hundra samtal vid köksbord, material för Aleksijevitjs nästa bok om kärlek – en bok hon också i framtiden ska översätta? Och vad är det hos Platonov och Aleksijevitj som lockar? Det mynnade ut i ett samtal om översättarens skiftande roller, hennes å ena sidan grundläggande uppgift och å andra sidan självupptagna njutningslystnad.

Därefter följer tre texter som på olika sökande sätt närmar sig liknande frågor, om översättandets drivkrafter, gränser och möjligheter. John Swedenmarks essä tar översättningskritiken till en ny nivå i MAO i läsningen av Lance Hewsons *An Approach to Translation Criticism* från 2011. Swedenmark läser boken med utgångspunkt i sina egna erfarenheter som översättare. Alva Dahl skriver om en bok hon just översatt, den norska litteraturvetaren Toril Mois *Språk og oppmerksomhet*, och finner nya kriterier för en översättningspraktik.

Och i Mikael van Reis ingående recension av den kanadensiska översättaren, grekisten, poeten, essäisten Anne Carsons essä *Det oförlorades ekologi: Simonides från Keos läst med Paul Celan* tänjs ämnet till en fråga om översättning mellan levande och döda.

VIKTORIA JÄDERLING